

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย)

The Model Development of Career Learning Management for student by Using School Based Management

ชูชาติ โจมฤทธิ์

Chuchat Chomrit

ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 2 วัดสมอราย จังหวัดนครราชสีมา

Director of Municipal School 2 Samorai Temple Nakhon Ratchasima Province

e-mail: chomrit2009@gmail.com

Received : November 21, 2019, Reviewed : November 28, 2019, Revised : December 11, 2019, Accepted : December 16, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 4) เพื่อการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประเภทวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักเรียน ผู้ปกครอง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การพัฒนารูปแบบไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวว่าจะพัฒนาดำเนินการอะไรบ้าง การจัดการเรียนรู้จะต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ตามความถนัดความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง 2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น ได้รูปแบบโดยใช้ชื่อรูปแบบว่า “SMR BEST SCHOOL MODEL” 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า 1) รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมมีการปฏิบัติ/เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้

โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$) 4. ผลการปรับปรุงการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมเห็นด้วยกับรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$) นอกจากนี้จากการวิเคราะห์คำตอบจากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานคือ 1) ควรจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับชั้น 2) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนที่เป็นเขตบริการเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เช่น การอบรมหลักสูตรระยะสั้น การค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การบริหารจัดการ, เรียนรู้สู่อาชีพ

Abstract

This research aims to 1) study the fundamental model development of career learning management for student by using school based management 2) develop the model development of career learning management for student by using school based management 3) implement the model development of career learning management for student by using school based management 4) assess the model development of career learning management for student by using school based management. This research was research and development and mixed method research. The samples were teachers, experts, students, and parents by purposive sampling. Research tools were questionnaires and interview forms. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and content analysis. The results show that 1. The fundamental model development was no fixed requirements to develop model. Learning management must encourage children to learn on their own and focus in child centered. Learning to keep peace of the changing of society and nation according to the aptitude, interests and potential of the learners. Provide a variety of learning resources which students can practice practically. 2. The name of model is "SMR BEST SCHOOL MODEL" 3. The result for implement model development of career learning management for student by using school based management found that : 1) In overview, there was practice/ agreement of model in the highest level ($\mu = 4.69$) 2) In overview, satisfaction in model was at the highest level ($\mu = 4.64$) 4. Improvement result model of career learning management for student by using school

based management found that : people involved in educational management agree with the model in the highest level ($\mu = 4.80$). Besides, from the analysis of the answers from the open-ended questions of the questionnaire found that people involved in educational management of Tassaban 2 (Wat Samorai) school have suggestions in model of career learning management for student by using school based management like this : 1) should organize lifelong learning at all levels 2) should make a public relation with the people who stay in the community in the service area to participate in learning such as short-term training courses, researching from learning sources 3) The organizing activities should consider to the participation of local people.

Keywords : The Model Development, Management, Career Learning

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยังคงยึดติดกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเก่าที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียนใช้การสอบวัดผล ประเมินผลเป็นเครื่องมือในการประเมินความรู้ของผู้เรียน ใช้คะแนนจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเรียน เนื้อหาการเรียนการสอนขาดการเรียนรู้จากการวิเคราะห์ปัญหาของชีวิตในปัจจุบัน ผู้เรียนยังขาดความสนใจ ใฝ่รู้ ขาดทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ขาดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจากการศึกษาสภาพปัญหาของคณะอนุกรรมการ กนป. ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาและสาเหตุที่พบในการดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญคือรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดหลักสูตรการเรียนไม่มีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ศักยภาพของสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ โดยแหล่งเรียนรู้ยังไม่หลากหลายและเพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูถือว่าเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อของผู้เรียนและครูจะต้องได้รับการพัฒนาตนเองเนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้และระบบการสอนพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งจากรายงานผลการประเมินภายนอกของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ผ่านมา ของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยมีจุดที่ควรพัฒนาคือผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและสมวัย ส่งเสริมให้ครูมีทักษะในการวัดผลประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้มีการนิเทศติดตามประเมินผลวิจัยเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) ในปีการศึกษา 2559 และข้อเสนอแนะจากการประเมินโดยใช้มาตรฐานการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า มีมาตรฐานที่ต้องดำเนินการพัฒนา คือ มาตรฐานที่ 2 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับพอใช้ มีข้อเสนอแนะให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมี

ทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตอยู่ในระดับดี
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับดี มาตรฐานที่
13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับพอใช้ มีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแหล่งสืบค้นข้อมูล
ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

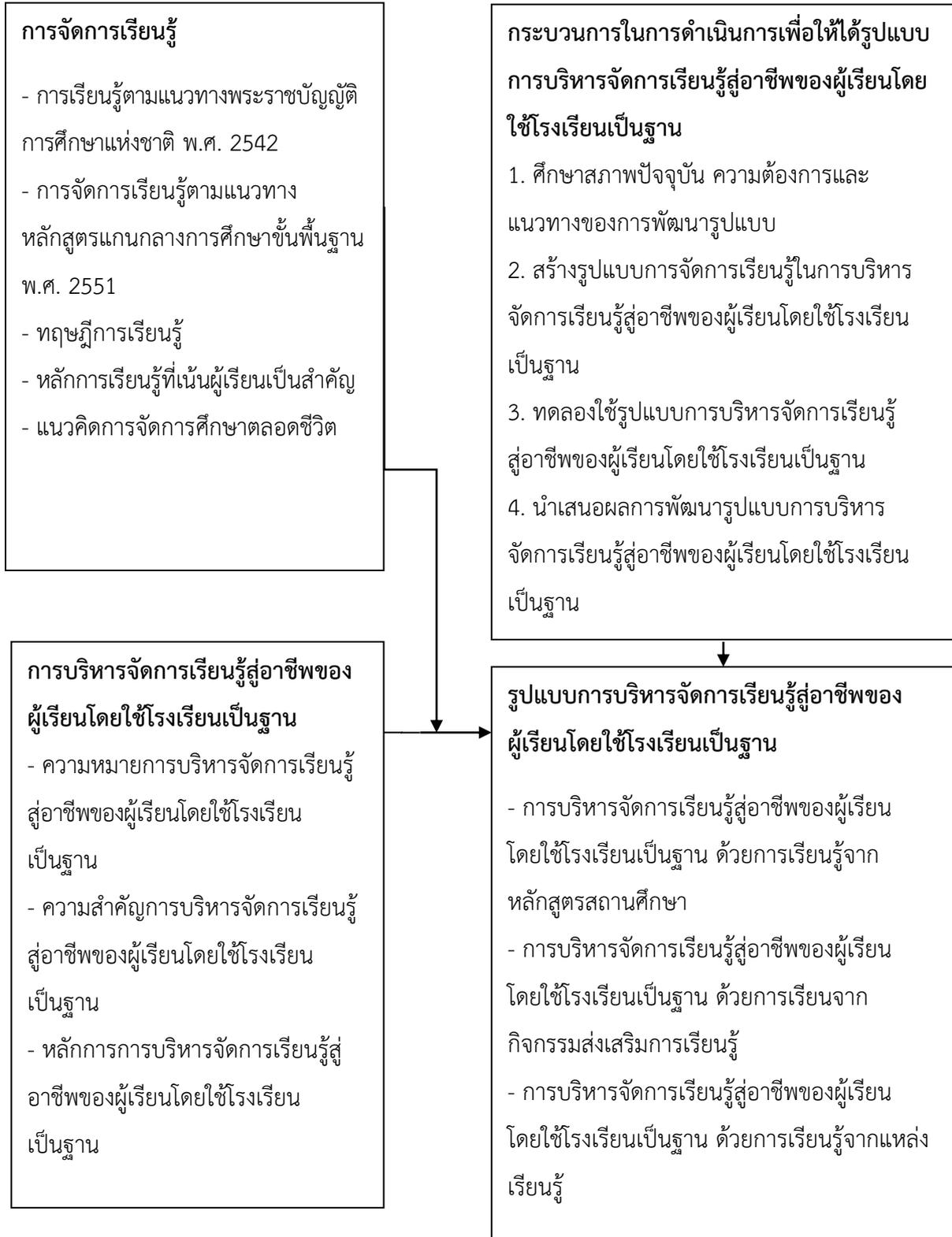
ในปีการศึกษา 2561 ได้มีการระดมความคิดเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาปี
2561 พบว่า สาเหตุที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่ประสบผลสำเร็จ
เท่าที่ควรเพราะโรงเรียนจัดโปรแกรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่ตรงกับความสนใจของผู้เรียนและมีแหล่งเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าไม่
ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการ
บริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) เพื่อเป็น
แนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐาน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
4. เพื่อการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) : การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางของการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมาย คือ ครู โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) จำนวน 42 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความต้องการและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) : การสร้างรูปแบบ การบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) : การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 12 คนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) : การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จำนวน 286 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ คณะผู้บริหารเทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 5 คน ครูสายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 249 คน และนักวิชาการ/ศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้แก่ การวิเคราะห์เอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การสอบถามความคิดเห็นของ

ครูผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 42 คน การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน การสังเคราะห์องค์ประกอบหลักเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานพบว่า การพัฒนารูปแบบไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวว่าจะพัฒนาดำเนินการอะไรบ้าง การจัดการเรียนรู้จะต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและประเทศชาติ ตามความถนัดความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ที่สำคัญนักเรียนต้องเกิดทักษะการเรียนรู้ด้านอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนต้องอาศัยแหล่งเรียนรู้จากภายนอก และเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริงให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนคิดค้นคำตอบ มีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักประเมินตนเอง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น มีการดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอนย่อย คือ 1) การจัดทำร่างรูปแบบประกอบด้วยการเรียนรู้จากหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนรู้จากกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และ การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ 2) การออกแบบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ สังเกตการณ์ ได้รูปแบบโดยใช้ชื่อรูปแบบว่า “SMR BEST SCHOOL MODEL” 3) การจัดทำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้ วิธีดำเนินการตามรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ บรรณานุกรม และภาคผนวก 4) ผลการศึกษาโครงสร้าง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบในด้านผู้เรียน มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า 1) รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมมีการปฏิบัติ/เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$) 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$)

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมเห็นด้วยกับรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.81$) นอกจากนี้จากการวิเคราะห์คำตอบจากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานคือ 1) ควรจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับชั้น 2) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนที่เป็นเขตบริการเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เช่น การอบรมหลักสูตรระยะสั้น การค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) ในภาพรวม สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแนวทางที่ควรจัดในโรงเรียนต้องเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ จะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ว่าการศึกษาลดชีวิตเป็นการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) มีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน เหมาะสม ชัดเจน มีหลักการที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ได้เรียนรู้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง มีกิจกรรมหรือการเรียนรู้ให้นักเรียนเลือกเรียนหลากหลายและตามความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ (มาเรียม นิลพันธุ์. 2556) และ (สุภาวดี วาทิกทินกร. 2552) ในการวิจัยพบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการจัดการศึกษาลดชีวิต มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านอาชีพท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติ/เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และการสอบถามความพึงพอใจ พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) ความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบของการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมีความหลากหลาย มีความเหมาะสมกับนักเรียนและสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจ นักเรียนได้รับความรู้จากการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับชีวิตจริง นักเรียนได้รับรู้ข่าวสารทันต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง ของสังคมนอกจากนี้ครูก็มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน ครูและนักเรียนมี ปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นมีการเรียนรู้ด้วยกันตลอดเวลาโดยผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กนน ทศานนท์. 2553) ที่ทำวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้ผ่านเว็บที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนผ่านเว็บอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการนำเสนอผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) ดำเนินการประชาพิจารณ์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนและสอบถามความคิดเห็นผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะการพัฒนาในรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสมอราย) มีขั้นตอนการพัฒนาแบบที่ชัดเจน มีรูปแบบการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 การจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักการของการเรียนรู้ตลอดชีวิต หลักการบริการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน นอกจากนี้คู่มือที่ใช้ในการดำเนินงานตามรูปแบบยังมีความเหมาะสมต่อการดำเนินการ

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ได้บังเกิดผลกับโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนระหว่างปีการศึกษา 2560-2561 ดังนี้

4.1 ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน สสค. เข้าร่วมโครงการการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) เพื่อพัฒนาผู้เรียนจังหวัดนครราชสีมา

4.2 ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนในโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Base Management for Local Development) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ปี การศึกษา 2560-2561

4.3 โรงเรียนผ่านการประเมินเป็น โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น (Local Sufficiency School) ในระดับดีเยี่ยม ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

4.4 ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

4.5 โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการจัดการเรียนรู้ในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักสูตรงานอาชีพและแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียน

4.6 โรงเรียนได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานชนะเลิศจากทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริ โสภภาพรรณวดี ในการแข่งขันเต้นแอโรบิควันแม่ To be number one aerobic for mom ณ จังหวัด นครราชสีมา

4.7 ผู้อำนวยการสถานศึกษาได้รับโล่ผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุนดีเด่นด้านศิลปะ วัฒนธรรม เนื่องในงานเทศกาลโคราชศิลปะแล้ววัฒนธรรมนานาชาติ 2018 (Korat International Arts & culture Festival 2018)

4.8 ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน

4.9 โรงเรียนมีหลักสูตรงานอาชีพตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาทักษะงานอาชีพให้แก่นักเรียน ตามนโยบายของเทศบาลนครนครราชสีมา

4.10 ครูมีการทำงานเป็นทีม มีความกระตือรือร้นในการพัฒนากระบวนการเรียน การสอนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เพื่อพัฒนากระบวนการสอนส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

4.11 โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ให้บริการผู้ปกครองและชุมชนเข้ามาใช้บริการ เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพร้านครัวสมอราย ห้องสมุด

4.12 นักเรียนได้รับรางวัลจากการได้เรียนรู้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในปีการศึกษา 2560 ดังนี้

1) รางวัลชนะเลิศเหรียญทองการประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ งานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ระดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 25 ณ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2) รางวัลชนะเลิศเหรียญทองกล่าวสุนทรพจน์ภาษาไทย งานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ระดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 25 ณ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3) รางวัลชนะเลิศเหรียญทองการแข่งขันทักษะคอมพิวเตอร์ งานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ระดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 25 ณ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

4) รางวัลชนะเลิศเหรียญทองโครงการงานวิทยาศาสตร์ งานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ระดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 25 ณ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5) รางวัลชนะเลิศเหรียญทองรางวัลมาตรฐาน งานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ระดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 25 ณ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

4.13 นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเองสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ เช่น ประกอบอาชีพปลูก ประกอบอาชีพหมอลำโคราช เปิดร้านเบเกอรี่ เปิดร้านขนมไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในในแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต้นสังกัดและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
2. การนำนโยบายสู่การปฏิบัติควรใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เสนอแนะการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนจะต้องทำความเข้าใจกับครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
2. โรงเรียนจะต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านปัจจัย อาทิเช่น ครูผู้สอน สถานที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากรูปแบบบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารหลักสูตรการบริหารจัดการเรียนรู้สู่อาชีพของผู้เรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ

ธวัชชัย รัตตัญญู. (2551). การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.

วัลภา พูนชัย. (2550). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน

เอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Agustinus Bandur. (2012). School-based management developments: challenges and impacts", Journal of Educational Administration, Vol. 50 Iss: 6 pp.845-873.Knezevich, S. J. (1984). **Administration of Public Education. 4 th ed.** New York : Harper and Row.

Wilson and Robert James. (2001). "School-Based Management in Alberta : Perceptions of Public School Leaders 1994-1997," **Dissertation Abstracts International.**